

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen

ECZEEM NA KWIKVERGIFTIGING, GELIJKEND OP DAT BIJ ROODVONK

Naar aanleiding van mijn artikel over „Een geval van kwikvergiftiging gelijkend op roodvonk” (*N. T. v. G.*, 10 April 1943), ontving ik van een collega de volgende belangwekkende mededeeling.

„Naar aanleiding van uw casuïstische mededeeling herinner ik mij een jongeman van nog geen 20 jaar, bij wien ik geroepen werd, omdat hij volgens de huisgenooten en een bezoekende dame die zelf kinderen had die aan roodvonk leden, roodvonk zou hebben. De patiënt was naar bed gestuurd; hij was vuurrood, had een zeer frequenten pols en een rectale temperatuur van bijna 40° C (eigen contrôle rectaal). Hij had niet gebraakt, het heele lichaam was bedekt met een diffuus rood exantheem, de wangen waren gezwollen en rood, de keel was wel rood, doch *minder* dan ik gewoonlijk bij roodvonk zag; het exantheem leek mij te sterk voor roodvonk. Bij contrôle van het onderlichaam trof mij de zwelling van den penis en de roodheid van de huid van het membrum, doch de zaak werd opgehelderd door de resten van het unguent. cinereum, waarmede de patiënt het onderlichaam had ingesmeerd ter bestrijding van morpiones. De familie ging niet accoord met mijn diagnose, want voor haar stond roodvonk vast.

Een specialist voor infectieziekten vond het geval belangwekkend en bevestigde mijn opvatting, dat het geen roodvonk was.

Een flinke afwassching om de resten der kwikzalf te verwijderen en wat speksteenpoeder werden toegepast. Na een paar dagen waren temperatuur en pols weer normaal, de huid schilferde reeds na een week, vooral op den rug, den buik en de bovenbenen. Patiënt had zich met de „ruiterzalf” alleen des avonds ingesmeerd, de reactie was dus zeer snel en hevig; blijkbaar was deze jongeman buitengewoon overgevoelig voor kwik.

Ik moge er bij voegen, dat hier sprake is van plaatselijke applicatie van kwikzalf, terwijl het bij mij ging om een geval, waarin kleine hoeveelheden calomel per os genomen waren. Van een anderen collega vernam ik ook, dat hij na het gebruik van kwikzalf wel vaker dergelijke exanthenen zag:

Amsterdam, 30 April 1943

J. G. MENKEN

NEUROLOGISCHE AFWIJKINGEN NA ERNSTIGE BLOEDINGEN

In ons artikel „Over neurologische afwijkingen ontstaan na ernstige bloedingen”¹⁾ deelden wij mede, dat patiënt X een potator was, zoodat het gerechtvaardigd zou zijn de neurologische afwijkingen bij den patiënt, ontstaan na een ernstige maag-darmbloeding, mede in verband te brengen met een mogelijke alcohol-intoxicatie. De man was echter geen chronische alcoholist, doch een kwartaaldrinker die zich soms en wel met groote tusschenpoozen van enkele maanden tot een jaar aan alcohol te buiten ging. Overigens was in de familie-anamnese niets bekend omtrent een alcohol-intoxicatie, noch hereditaire belasting, zooals ook bleek uit het eerste algemeene onderzoek. In hoeverre het alcoholgebruik antecedenten schiep voor het ontstaan van deze afwijkingen, is moeilijk uit te maken. Mogelijk is echter, dat daardoor de overvloedige bloeding praedisponeerde voor de neurologische en psychische afwijkingen, doch geenszins de rechtstreeksche oorzaak daarvan was.

Nijmegen, 27 April 1943

A. C. M. LIPS en E. M. HESLINGA

BUITENLANDSCHE MEDISCHE GESCHRIFTEN

Sedert eenigen tijd is er een regeling getroffen, volgens welke het betrekken van buitenlandsche medische boeken en tijdschriften slechts toegestaan is aan enkele bibliotheken van universiteiten en andere instellingen, die daartoe bovendien nog een voor elk geval

¹⁾ *N. T. v. G.* van 23 April 1943.

afzonderlijk door mij te verleen en vergunning behoeven. Bedoelde instellingen zijn hiermede bekend, zoodat het geen zin heeft voor anderen aan mij alsnog om het verleen van een vergunning te vragen. Dergelijke aanvragen moeten derhalve worden terzijde gelegd en kunnen niet worden beantwoord. Het betrekken van medische geschriften uit Duitschland is vrij en kan zonder mijn bemiddeling geschieden.

's-Gravenhage, 27 April 1943

F. O. BRUYNING

Directeur-Generaal van de Volksgezondheid

PROLAPSUS ANI ET RECTI BIJ JONGE KINDEREN

Naar aanleiding van het artikel van dr. HARRENSTEIN over bovengenoemd onderwerp kan ik mededeelen, dat ook wij de methode van EKEHORN regelmatig toepassen. De toeneming van het aantal prolapsen had ook ons getroffen: 1933—1939 0, 1940 2, 1941 3, 1942 7. De kinderen werden practisch op dezelfde wijze behandeld als door HARRENSTEIN wordt aangegeven. Eénmaal zag ik een recidief bij een kind, dat op dezelfde wijze behandeld werd, en daarna goed bleef.

Rotterdam, 24 April 1943

J. H. ZAAIJER

BERICHTEN

BUITENLAND

DUITSCHLAND. — PRIJSVRAGEN. De vereeniging tot bestrijding van geslachtsziekten heeft eenige jaren geleden de volgende prijsvraag uitgeschreven: „Zur allgemeinen Durchführung des Kulturverfahrens bei Gonorrhoe soll ein Verfahren gefunden werden, das gestattet gonokokkenhaltiges Sekret noch mindestens 24 Stunden (Postversand) kulturell eindwandfrei weiter zu verarbeiten“. Negentien antwoorden zijn ontvangen, doch geen kwam voor den hoofdprijs in aanmerking. Aan tweeinzenders, w. CHRISTIANSEN (Berlijn) en G. BRAUER (Würzburg) werd een troostprijs uitgereikt.

De termijn der beantwoording van de prijsvraag „Es sind Bevölkerungsgruppen mit besonders niedriger Säuglingssterblichkeit zu ermitteln und die Ursachen zu erklären“ is tot 1 Januari 1944 verlengd (*Deutsche med. Wochenschr.*, blz. 282, 1943).

— **OTTO OBERMEIER HERDACHT.** In Februari herdacht men de geboorte vóór 100 jaren van OBERMEIER die in de jaren 1867 en 1868 in het bloed van lijders aan febris recurrens spirochaeten ontdekte. De vondst wekte in VIRCHOW's milieu niet veel belangstelling; pas in 1873 werd zij gepubliceerd. OBERMEIER stierf kort daarop aan cholera, zoodat hem door de school van KOCH slechts posthume eer kon worden bewezen (*Zeitschr. f. d. ges. Krankenhauswesen*, blz. 83, 1943).

— **JUBILEERENDE GENEESMIDDELEN.** De viering van Prontosil's tienden verjaardag wekt weerklank; van Atebrine, de concurrent van kinine, brengt men in herinnering dat het in 1932 door MIETZSCH, MAUS en KIKUTH werd bereid; Plasmachine, de vondst van SCHÖNHÖFER, WINGLER en SCHULEMANN, heeft reeds een eervolle loopbaan van 15 jaren (*Zeitschr. f. d. ges. Krankenhauswesen*, blz. 84, 1943).

— **HET HYGIËNISCH INSTITUTE TE HAMBURG BESTAAT 50 JAAR.** Hamburgs cholera-epidemie van 1892 gaf aanleiding tot de inrichting van een bacteriologisch laboratorium; hieruit ontwikkelde zich onder leiding van w. P. DUNBAR (1892—1922) het Hygienische Instituut van den Staat Hamburg tot een belangrijke instelling. R. O. NEUMANN was de tweede directeur (1922—1937). De derde directeur K. SÜPFLE sneuvelde in September l.l. in Rusland (*Ztschrft. f. d. ges. Krankenhauswesen*, blz. 84, 1943).

— **DYSENTERIE AAN HET OOSTFRONT.** Van de dysenteriegevallen bij de Duitse legers in Rusland in 1941 was de atoxische bacil van FLEXNER de oorzaak. De ziekte verliep niet zelden licht. Als verwickeling beschrijft men apoplexieën en centrale verlammingen (*Hippokrates*, blz. 211, 1943).

— **ONDERZOEK VAN DE CONSTITUTIE.** De voorzitter van de onlangs gestichte „Deutsche Gesellschaft für Konstitutionsforschung“ richt zich tot de geneeskundigen, die langen